

SEÐLABANKI ÍSLANDS

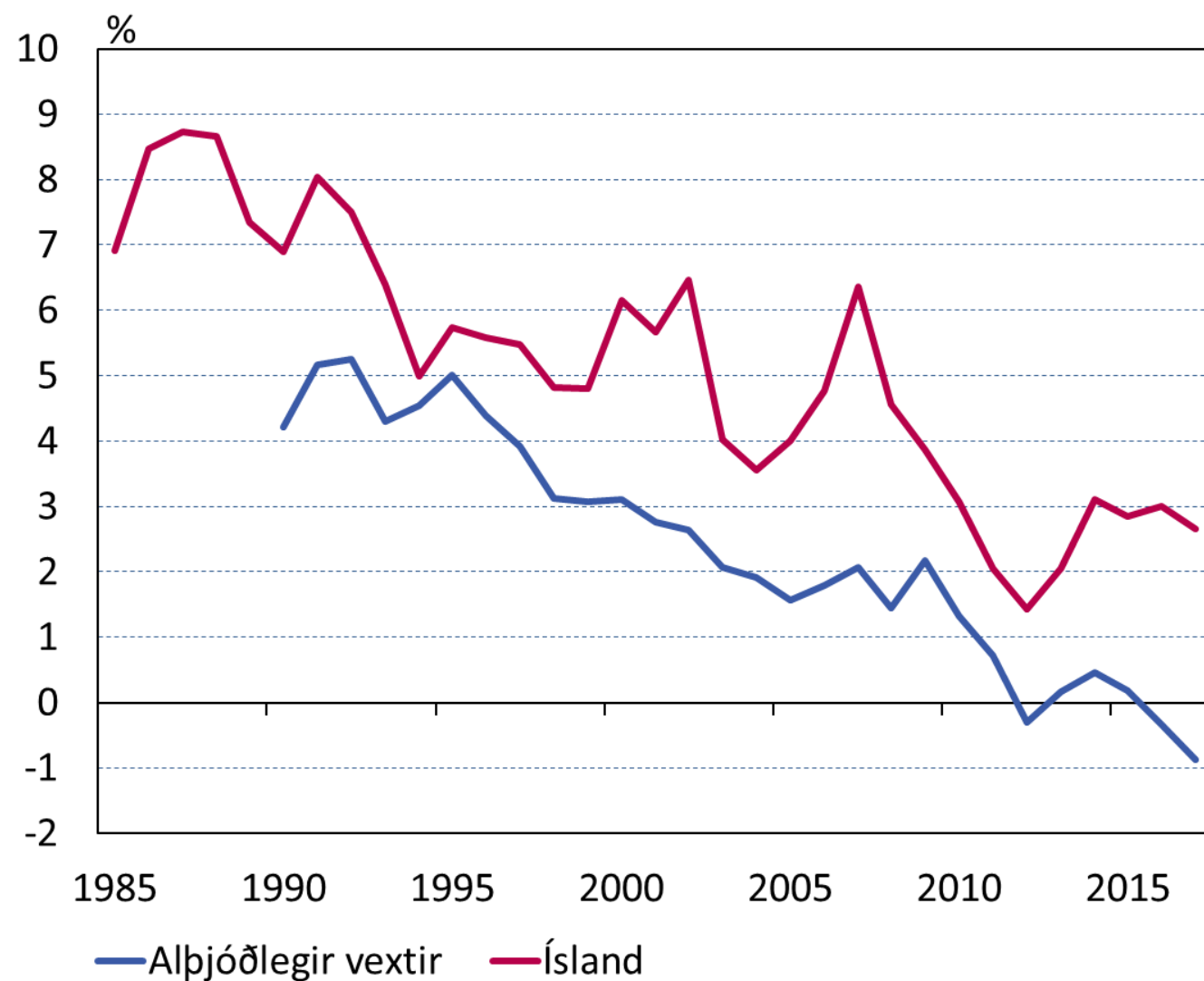
Vextir, verðtrygging og staða heimilanna

Már Guðmundsson seðlabankastjóri
Fundur um vexti og verðtryggingu
Háskólabíó 7. október 2017

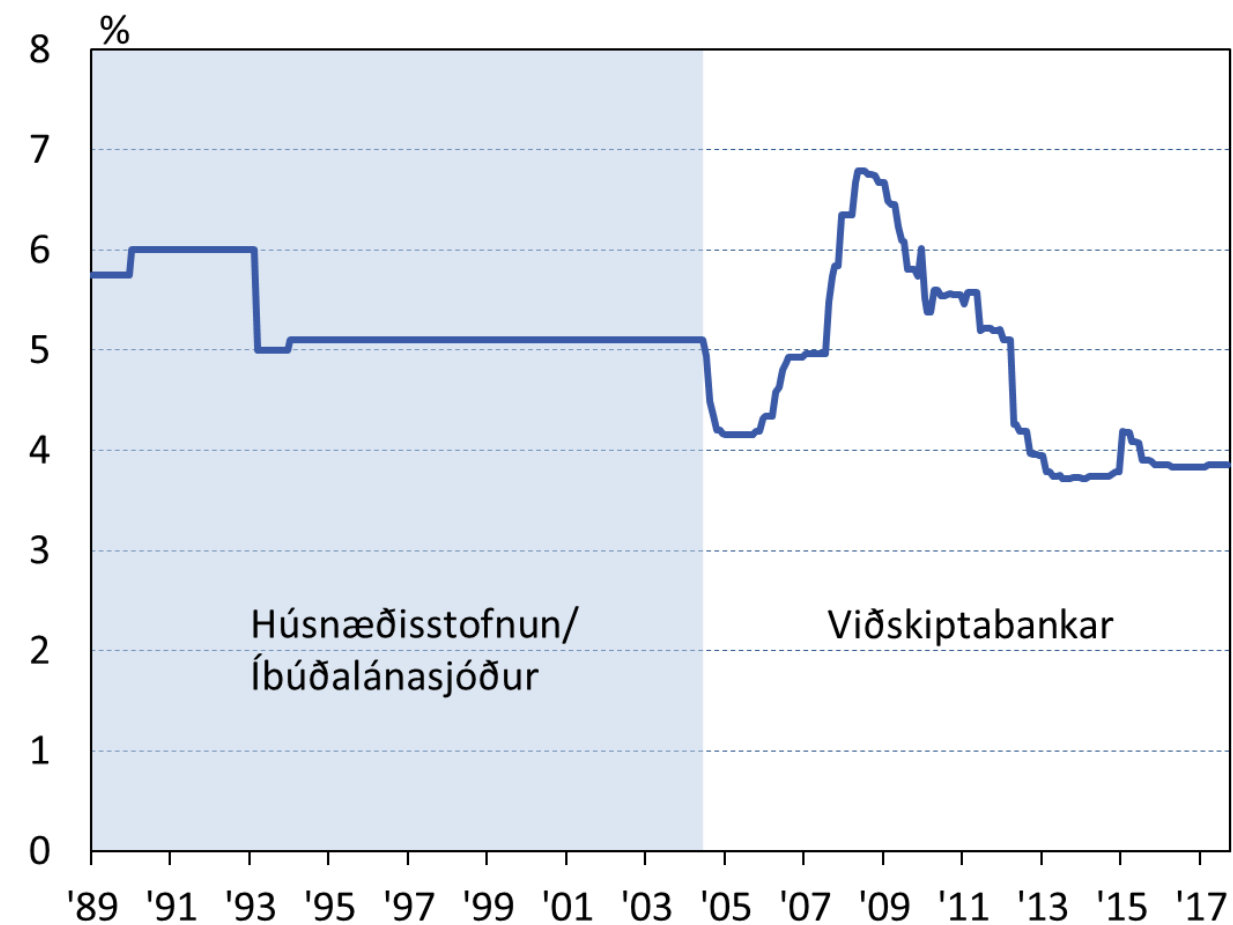

Langtíma raunvextir hafa lækkað á alþjóðlegum vettvangi og einnig hér á landi

Verðtryggðir ríkisskuldabréfavextir 1985-2016¹

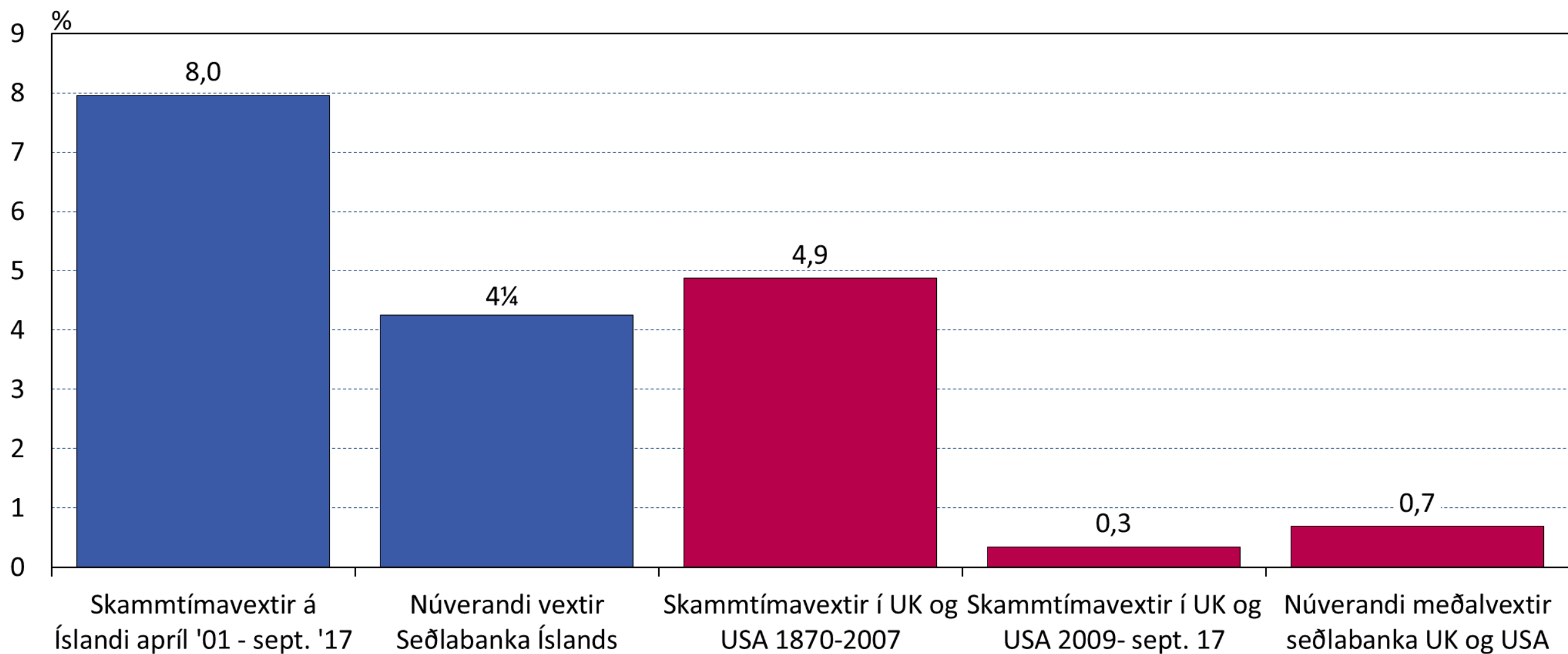
Vextir verðtryggðra íbúðalána frá 1989

1. Verðtryggðir langtíma ríkisskuldabréfavextir (10-20 ára). Alþjóðlegu vextirnir eru einfalt meðaltal fyrir Bandaríkin (frá 1999), Bretland og Þýskaland. Íslensku gögnin eru samsett úr gögnum um frumútboð spariskírteina og ávöxtun íbúðabréfa og verðtryggðra ríkisbréfa. Talan fyrir 2017 er meðaltal fram til loka september.

Heimildir: Englandsbanki, Seðlabanki Bandaríkjanna, Seðlabanki Evrópu, Íbúðalánasjóður, Seðlabanki Íslands.

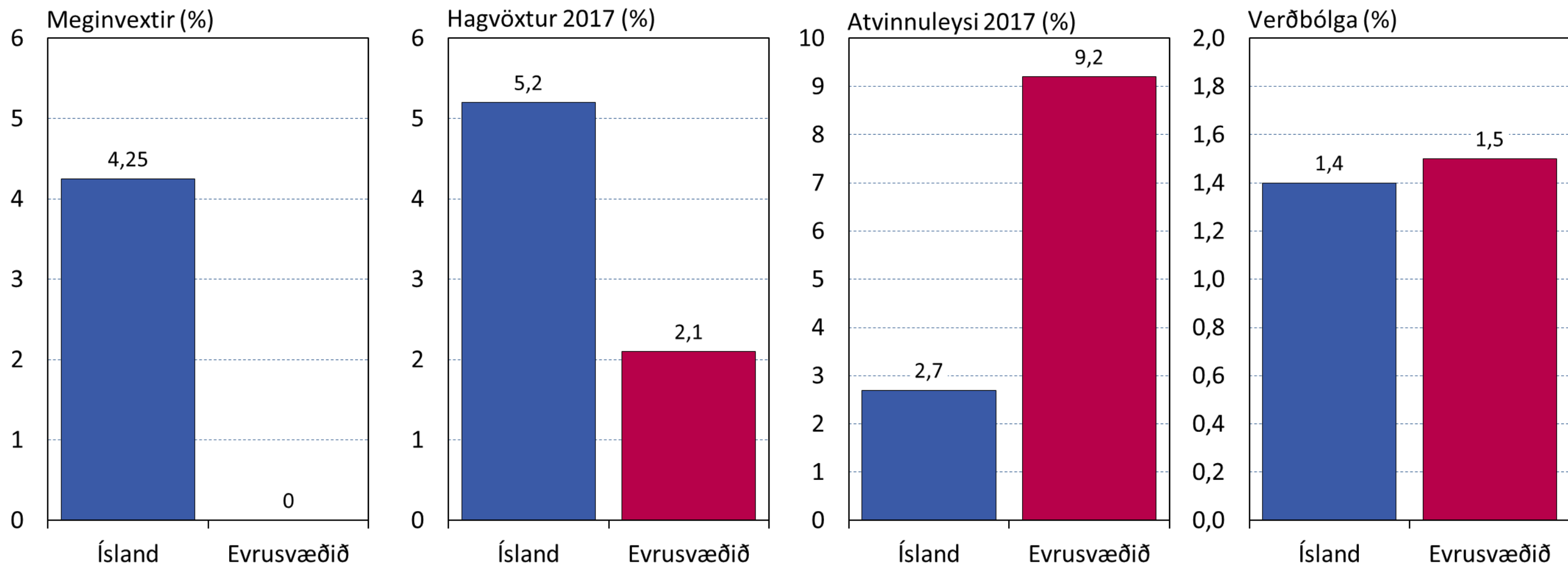
Seðlabankavextir eru lágir hér á landi í innlendu og alþjóðlegu sögulegu samhengi

Núverandi meginvextir Seðlabanka Íslands og meðaltal meginvaxta seðlabanka Bretlands og Bandaríkjanna og meðaltal skammtíamavaxta á millibankamarkaði í þessum þremur löndum yfir ólík tímabil.
 Heimildir: Jorda, O., M. Schularick og A. M. Taylor (2014). „The great mortgaging: Housing finance, crises, and business cycles“, National Bureau of Economic Reserach, NBER Working Paper Series, nr. 20501, Seðlabanki Íslands.

Vaxtamunur gagnvart viðskiptalöndum endurspeglar mismunandi efnahagsástand

Ísland og evrusvæðið: vextir og aðrar hagstærðir¹

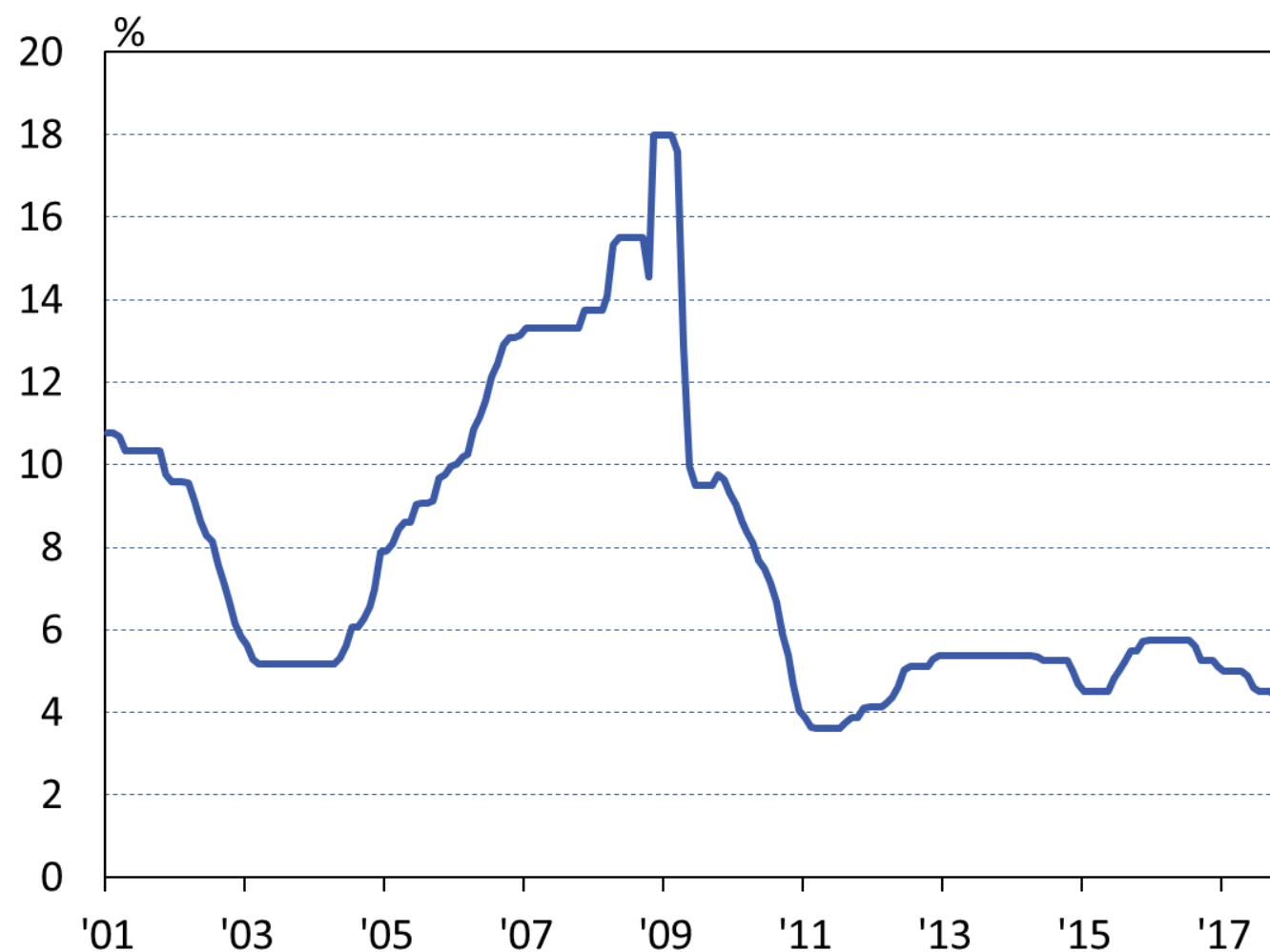

1. Meginvextir 6. október 2017 en spá *Peningamála* 2017/3 fyrir hagvöxt og atvinnuleysi á Íslandi en septemberspá *Consensus Forecasts* fyrir evrusvæðið. Tölur fyrir verðbólgu eru ársverðbólga í september 2017.
 Heimildir: Consensus Forecasts, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

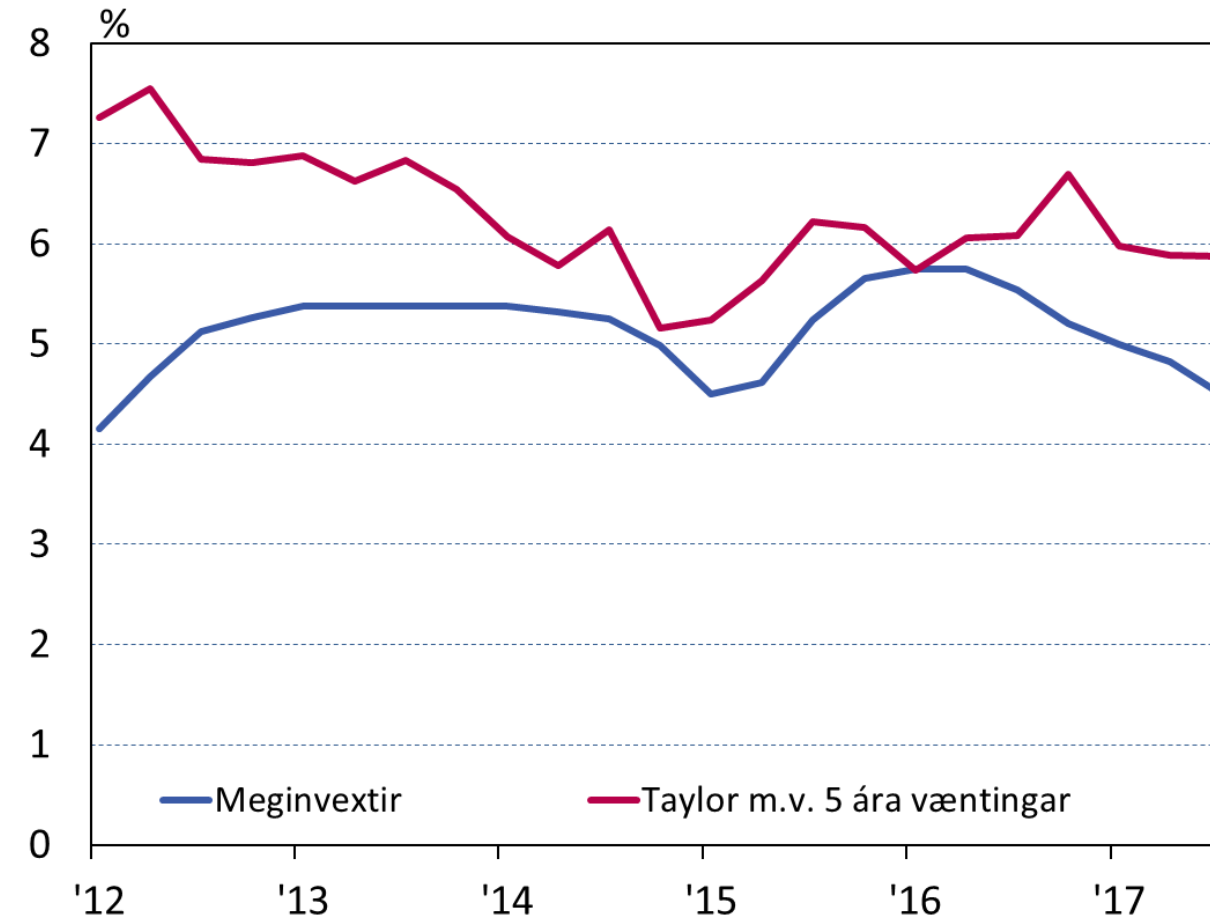
Núverandi seðlabankavextir með þeim lægstu sem verið hafa síðan verðbólguþröskulmarkmið var tekið upp, sérstaklega með tilliti til efnahagsástands

Meginvextir Seðlabanka Íslands¹

Janúar 2001 - október 2017

Vextir Seðlabankans og reiknaðir viðmiðunarvextir²

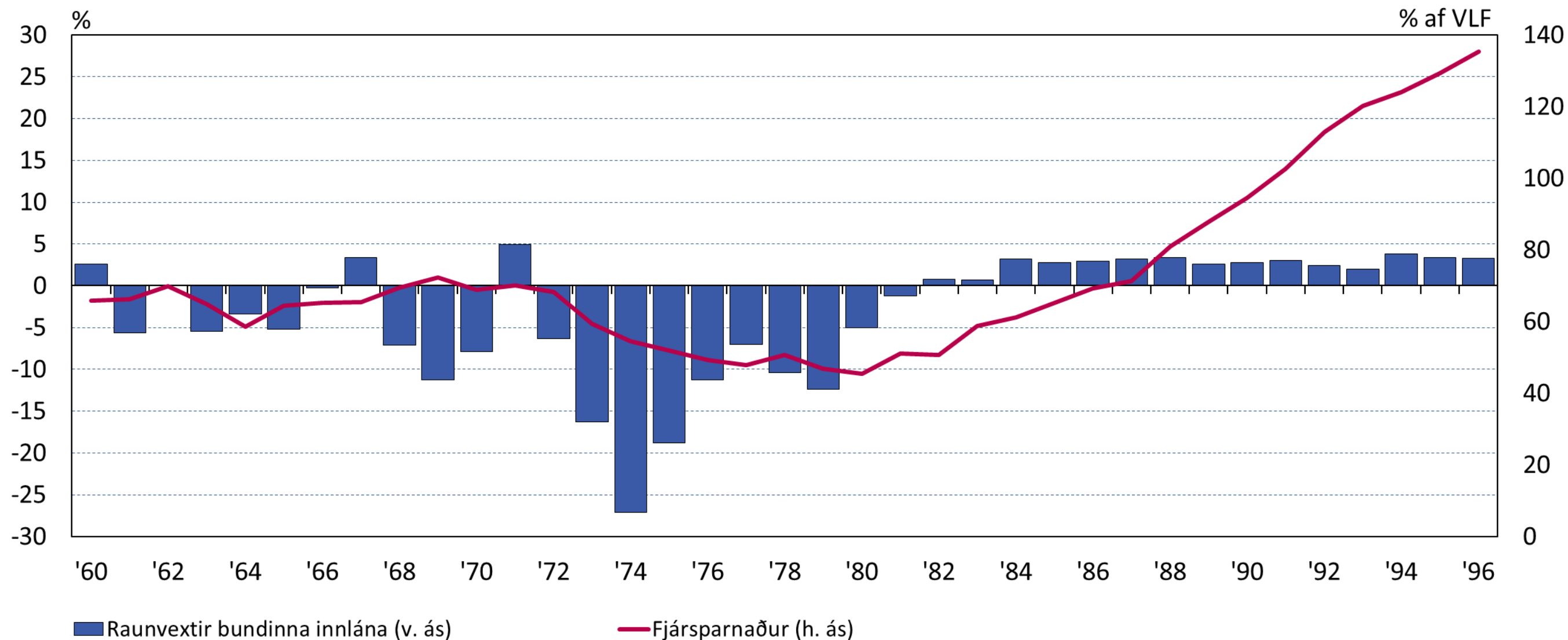

1. Meginvextir Seðlabankans eru vextir á 7 daga veðlánnum fram til 31. mars 2009, vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana í Seðlabankanum frá 1. apríl 2009 til 30. september 2009, meðaltal vaxta á innlánsreikningum og á 28 daga innstæðubréfum frá 1. október 2009 til 20. maí 2014 og vextir á 7 daga bundnum innlánnum frá 21. maí 2014. Mánaðarleg meðaltöl. Gögn til og með 6. október 2017. 2. 1. ársfj. 2012 – 3. ársfj. 2017. Taylor-vextir eru reiknaðir út frá jöfnunni: $i = (r^* + \pi) + 0,5(\pi - \pi^T) + 0,5y$ þar sem i eru Taylor-vextirnir, r^* eru jafnvægisraunvextir (gert ráð fyrir að séu 2% á tímabilinu), π er verðbólguvæntingar, π^T er verðbólguþröskulmarkmið og y er framleiðsluspenna (*Peningamál* 2017/3). Notast er við verðbólguvæntingar út frá könnun meðal markaðsaðila.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Handstýrðir vextir og mikil verðbólga grófu undan fjársparnaði landsmanna – verðtrygging sneri þeirri þróun við.

Raunvextir og fjársparnaður 1960-1996¹

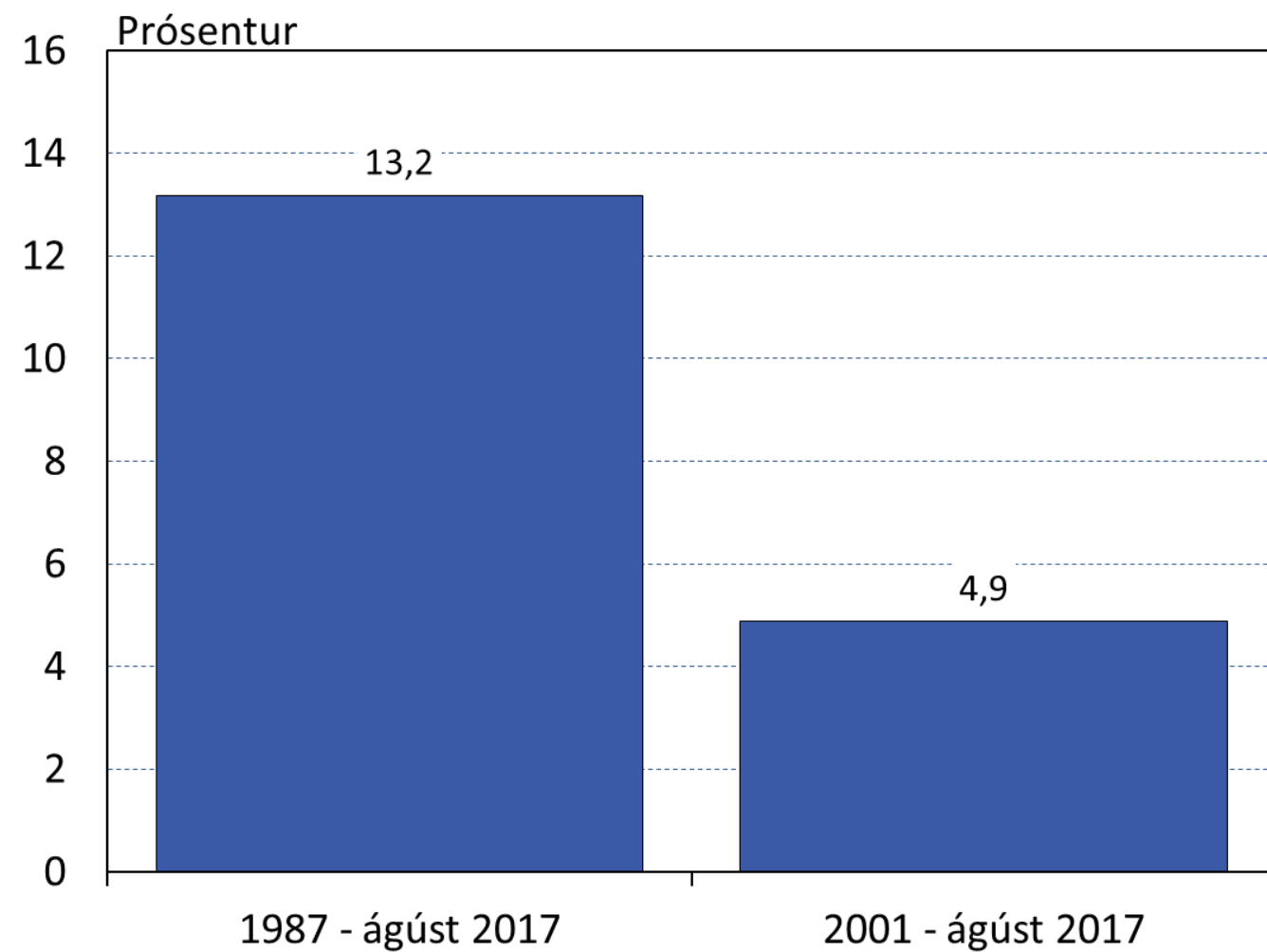

1. Fjársparnaður er innlendir sparnaður sem inniheldur bæði frjálsan og kerfisbundinn fjársparnað.
 Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

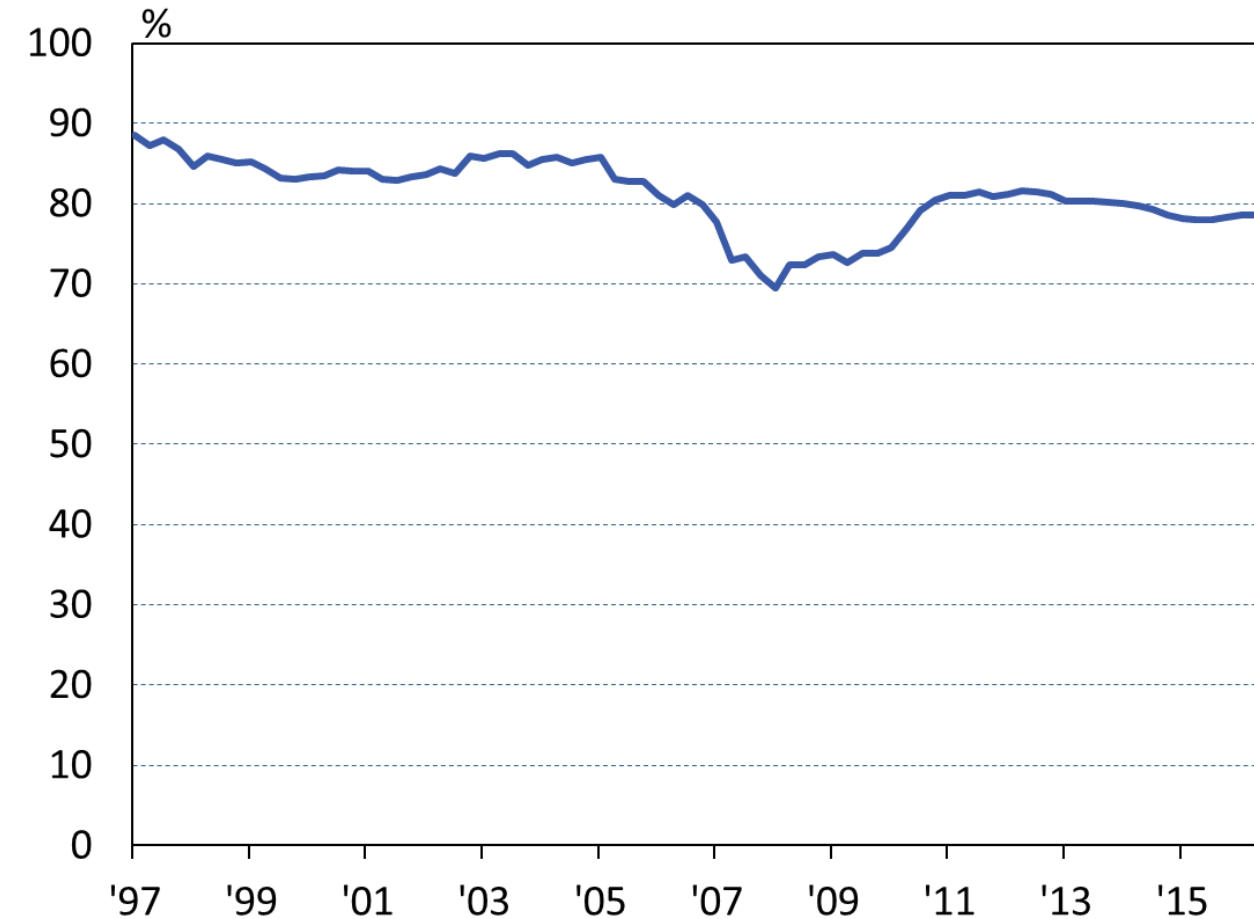
Óverðtryggð lán hafa verið dýrari fyrir lántakandann

Álag á óverðtryggða vexti yfir tímabil

Hlutdeild verðtryggðra lána af lánnum til heimila

Eigna og skuldastaða heimilanna hefur ekki verið betri en nú í langan tíma

Skuldir og hrein eign heimila sem hlutfall af ráðstöfunartekjum ásamt vanskilum

